

2020 Yılında Cari İşlemler Açığı Gelişmeleri ve 2021 Yılı için Beklentiler

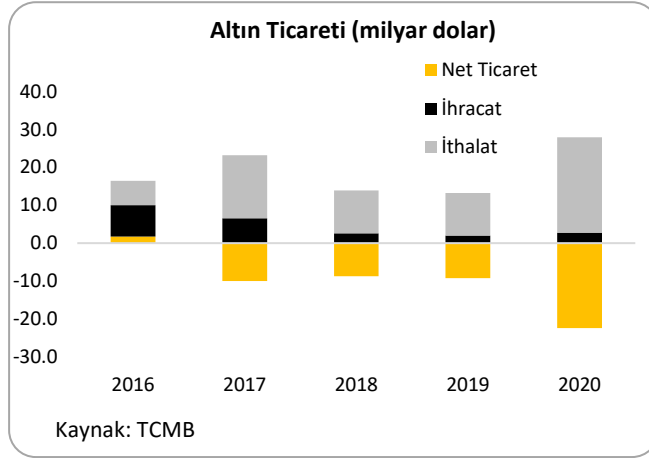
Aralık ayında piyasa beklentisinin altında gerçekleşen cari işlemler açığı 2020 yılını tamamını 36.7 milyar dolar seviyesinde tamamlarken, 2020 yılı söz konu cari işlemler açığının finansmanı ise ağırlıklı olarak rezerv varlıklardan karşılandığı bir yıl oldu. Pandemi krizinin ödemeler bilançosu üzerinde özellikle turizm sektörü kaynaklı hizmet gelirleri kaleminde görülmesi ile birlikte tarihi yüksek seviyelerinde yapılan altın ithalatı 2019 yılında 6.7 milyar dolar fazla veren yıllık cari işlemler dengesinin 40.8 milyar dolarlık cari işlemler açığının verildiği 2017 yılı seviyesine yakın gerçekleşmesine sebep oldu. Bu haftaki raporumuzda 2020 yılını cari işlemler dengesi ve finansman hesabındaki gelişme ve 2021 yılına ilişkin beklentileri ele alacağız.

(Milyon dolar)	Aralık		12 Aylık Toplam	
	2019	2020	2019	2020
Cari İşlemler Dengesi	-2,737	-3,210	6,759	-36,724
Cari İşlemler Dengesi (Mev.Arınd.)	-689,7	-1,189	6,702	-36,719
Enerji Hariç Cari Denge	-1,434	-1,333	40,043	-12,493
Enerji ve Altın Hariç Cari Denge	276	-937	49,311	9,909
Dış Ticaret Dengesi	-3,673	-3,344	-16,751	-37,878
Hizmetler Dengesi	1,807	644	35,528	9,640
Turizm Gelirleri	1,330	589	25,719	9,180

Kasım ayında 3.6 milyar dolar olan cari işlemler açığı Aralık ayında 3.2 milyar dolara geriledi (piyasa beklentisi: 3.5 milyar dolar). Aylık bazda açıklanan verilere önceki bilanço'ya göre Aralık ayı bilançosunda aşağı yönlü revizeler gelmesiyle birlikte, Aylık olarak değerlendirildiğinde Aralık'ta bir önceki aya göre ihracatta %10'luk, ithalatta %6'lık bir artış yaşandı. İthalattaki artışta altın ithalatı belirleyici olsa da net altın ihracatı önceki ay seviyesi olan 2.5 milyar dolardan 1.9 milyar dolara geriledi ancak net ithalatçı konumu yılın başından beri korunmaya devam etti. Net hizmet gelirlerinde yaşanan gerileme ise tüm dünyada yeniden artışa geçen vaka sayılarının ve mevsimselliğin etkisiyle Kasım ayında olduğu gibi Aralık ayında da devam etti. Net hizmet gelirlerinin en önemli alt kalemi olan ve Kasım'da 837 milyon dolar net gelir sağlanan turizm gelirlerinde Aralık ayında 617 milyon dolarlık sınırlı gelir girişi oldu. Aylık olarak Kasım'daki 3.6 milyar dolardan Aralık'ta 3.2 milyar dolara gerileyen cari işlemler açığına mevsimsellikten arındırarak baktığımızda ise, bu azalışın 3.7 milyar dolardan 1.2 milyar dolara daha belirgin yaşandığını görüyoruz.

12 aylık kümülatif olarak değerlendirildiğinde, 2019 yılında 6.7 milyar dolar fazla veren cari işlemler dengesi 2020 yılında 36.7 milyar dolar açık verdiği dikkat çekiyor. Bu durumun yaşanmasında dünya ekonomilerinin daha önce tecrübe etmediği bir kriz türü olan pandemi sebebiyle pek çok ekonominin durma noktasına gelmesi ve hizmet sektörü ağırlıklı büyüyen Türkiye ekonomisinin bu durumdan olumsuz etkilenmesi belirleyici oldu. Buna göre 35.5 milyar dolarlık net hizmet geliri girişinin olduğu 2019 yılında söz konusu bu rakamın 2020 yılında pandemi sebebiyle 9.6 milyar dolara sert bir şekilde gerilediği görülüyor. Hizmet gelirlerinin en önemli alt kalemi olan net turizm gelirleri de 2019 yılı seviyesi olan 25.7 milyar dolardan 9.2 milyar dolara geriledi.

2020 yılında genişleyen dış ticaret açığında tarihi yüksek seviyede yapılan altın ithalatı belirleyici oldu.

2016 yılında net altın ticaretinde “fazla” verilmesinin ardından 2017 yılından itibaren Türkiye, artan altın ithalatı nedeniyle net altın ihracatı konumunda açık verirken, 2020 yılına gelindiğinde söz konusu açık en yüksek seviyede gerçekleşti. Son 4 yıllık verilere bakıldığında 2017’de 16.6 milyar dolarlık altın ithalatı 2020 yılında 25.2 milyar dolara yükseldi. Böylece altın ithalatı, cari işlemler açığında yaşanan yıllık genişlemede etkileyen önemli faktörlerden biri oldu. 2020 yılında gerçekleşen yüksek altın ithalatında bireysel altın talebindeki yükselişin de etkili olduğu BDDK verilerinden görülmektedir.

Söz konusu verilere göre 2020 yılında DTH (Döviz Tevdiat Hesabı) bir önceki yıla göre 12.3 milyar dolar artarken, altın hesabındaki artış 25.3 milyar dolar olmuştur. 2021 yılında ise, altın ithalatının 2020 yılı seviyesinin altına düşüp düşmeyeceği takip edilecektir.

Pandemi etkisinin en belirgin görüldüğü sektör olan turizmde, gelirlerdeki sert azalış cari açığı 2020 yılında olumsuz etkiledi.

Dönem	Toplam Ziyaretçi Sayısı (milyon)	Toplam Turizm Geliri (milyar dolar)	Kişi Başına Turizm Geliri (milyon dolar)
2014	41.6	34.3	824
2015	41.1	31.5	765
2016	30.9	22.1	715
2017	37.9	26.3	692
2018	46.1	29.5	640
2019	51.7	34.5	667
2020	15.9	12.1	755

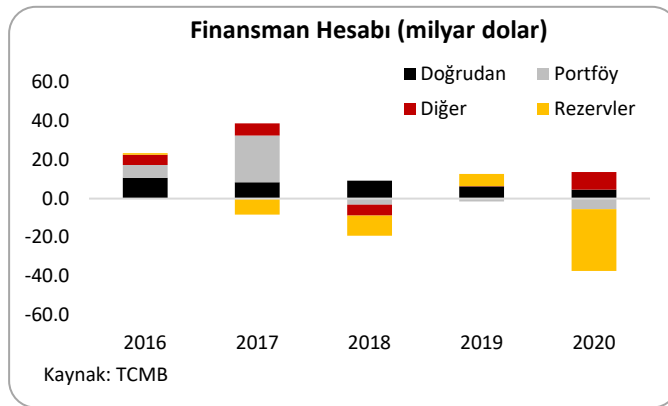
Dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgını nedeniyle sağlık krizinin en net görüldüğü turizm sektöründe Türkiye’ye, 2020 yılında yaklaşık 16 milyon ziyaretçi giriş yaptı.

Kültür ve Turizm Bakanlığının verilerine göre Türkiye’ye 2020’de gelen yurt dışı ziyaretçi sayısı bir önceki yıla göre %69 azalışla 15 milyon 964 bin oldu. Türkiye’nin 2020 yılında elde ettiği turizm geliri de yine bir önceki yıla göre %65 azaldı ve 12.1 milyar dolar olarak gerçekleşti. 2014 yılına kadar TL’nin göreceli olarak değerli olması kişi başına turizm gelirin 800-900 milyon dolar

seviyelerinde gerçekleşmesini sağlamakta idi. Ancak 2014 yılında Fed’in faiz artırımı sürecine girmesiyle birlikte TL’de başlayan değer kaybı kişi başı turizm gelirlerinde düşüş trendine neden olarak 600 milyon dolar seviyelerine kadar gerileme olduğu görülüyor. Pandemi krizinin yaşandığı 2020 yılına gelince, gelen turist sayısında ciddi oranda bir gerileme yaşanmasına karşın uzun süredir düşüş eğiliminde olan kişi başı turizm gelirlerinin yeniden yükseldiği ve 750 milyon dolar seviyelerine çıktığı dikkat çekiyor. Bu durum, 2020 yılında bir önceki yıla göre ziyaretçi sayısının %69, turizm gelirlerinin %65 gerilemesine karşın, kişi başına düşen turizm gelirin %13 artması, toplam turizm gelirlerinde yaşanan yıllık kaybı telafi etmiş oldu. Bu trendin 2021’de devam etmesi halinde, dünya genelinde artan aşılama oranlarının ve yaz mevsiminin de desteğiyle 2020’den daha fazla turist geleceği beklentimizle beraber turist başına gelir katkısının daha fazla olması cari denge üzerinde olumlu etki yaratacaktır.

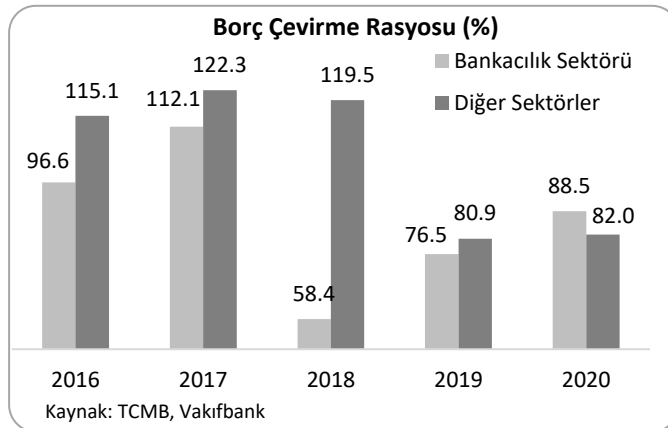
Finansman hesabının alt kalemlerindeki gelişime bakıldığında önemli alt kalemlerden olan portföy yatırımlarında finansal koşullarda devam eden sıkışmanın etkisiyle sermaye girişindeki yüksek tutar dikkat çekiyor. Aralık ayında 5.2 milyar dolarlık sermaye girişinin olduğu portföy yatırımlarında yabancıların borç senetleri piyasasından net alım yapmaları belirleyici oldu. Buna göre Hazine tarafından yapılan ihraçlarda yurtdışı piyasaya 2.8 milyar dolarlık Eurobond ihracı dikkat çekerken, yurtiçi piyasalarda da yaklaşık 2 milyar dolarlık tahvil ihracı yaşandı. Diğer yandan doğrudan yatırımlar kaleminde 836 milyon dolarlık, diğer yatırımlarda ise 3.2 milyar dolarlık sermaye girişi oldu. Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 3.182 milyon ABD doları net azalış kaydederken, krediler kanalıyla bankacılık sektörü nette 559 milyon dolarlık borçlanmış oldu. Finansman hesabının üç alt kaleminde sıkışan finansal koşulların etkisiyle yaşanan sermaye girişlerinin sonucunda rezerv varlıklarda Aralık ayında 6.7 milyar dolarlık artış yaşandı. Söz konusu bu artış Ağustos 2012 yılından sonra görülen en yüksek rezerv artışı oldu. Net hata noksan kaleminde ise 734 milyon dolarlık döviz girişi oldu.

2020’de cari işlemler açığının finansmanı ağırlıklı olarak rezervlerle karşılandı.

Yıllar itibariyle cari işlemler açığının finansman kompozisyonuna baktığımızda kompozisyonun yıllara göre değişim gösterdiği görülüyor. Doğrudan ve diğer yatırımların dört yıllık eğiliminde belirgin bir değişim olmamakla birlikte, portföy yatırımlarının son üç yılda çıkış yönünde hareket ettiği dikkat çekiyor. Buna göre 2018 yılından itibaren sırasıyla 3.1 milyar dolar, 1.5 milyar dolar (2019) ve 5.5 milyar dolar (2020) seviyelerinde portföy yatırımlarından sermaye çıkışı olmuştur. Bir diğer dikkat çekici

ve finansmanda 2020 yılının en önemli belirleyici kalemi ise TCMB nezdinde tutulan rezervlerdeki harekette yaşandı. Pandemi krizinin etkisiyle cari işlemler açığının genişlediği 2020’de cari açığın finansmanı, yabancıların sermaye girişlerinden daha çok Merkez Bankası rezervlerinden (32 milyar dolar) karşılandığı görülüyor. Rezervlerde yaşanan söz konusu bu azalış verinin açıklandığı dönemden bu yana gördüğü en yüksek seviyede gerçekleşti.

Bankacılık sektörü ve diğer sektörlerin borç çevirme rasyolarına bakıldığında Ağustos ayı itibarıyla 6 aylık toplamalar itibarıyla, son üç yıldır %100’ün altında çevirme oranına sahip bankacılık sektörünün 2020 yılında %88.5 oranında borçlarını çevirdiği görülüyor. Son iki yıldır rasyosu %100’ün altında gerçekleşen diğer sektörlerin ise 2020 yılında borç çevirme rasyosu %82.0 oldu. 2021 yılında rasyoların yeniden %100’ün üzerine çıkıp çıkmayacağı takip edilecektir. Bankacılık sektörü rasyosunda 2019 yılında görülen keskin düşüşte cari işlemler

dengeinde fazla verilmesi etkili olmakla birlikte, 2020 yılına gelince borç rasyosunun yeniden yükselişe geçmesine pandemi nedeniyle özellikle hizmet gelirlerindeki düşüşün yarattığı cari işlemler açığındaki genişleme neden olmuştur. TCMB’nin Kasım ayı itibarıyla başladığı sıkı para politikası ile birlikte TL’ye olan talebini tekrar artırması sonucunda TL deki değerlenme, emtia fiyatlarındaki artış ve 2021 yılı için turizm gelirlerinin 2020 yılından daha iyi olmasına karşın 2019’un altında kalacak olması cari dengede 2021’de cari açık verilmeye devam

edilecektir. Bu durum net borçlanmayı arttıracğından 2019 yılından sonra tekrar yükselişe geçen rasyonun 2021 yılında da tekrar yükselme ve bu rakamın %100 ün üzerine çıkma ihtimali bulunuyor.

Sonuç olarak, Aralık'ta cari denge 3.5 milyar dolar olan piyasa beklentisinin altında 3.2 milyar dolar açık verdi. Altın ithalatının belirleyici olduğı ithalat kaleminde aylık bazda %6 artış yaşanırken, ihracatın da aynı dönemde %10 yükseliş yaşayarak güçlü bir performans göstermesi dış ticaret açığının önceki aya göre gerilemesine neden oldu. Bu durum Aralık ayı cari açığında etkili olurken, turizm gelirlerindeki yavaşlama sebebiyle net hizmet gelirlerinde bu ay 644 milyon dolarlık döviz girişinin olması söz konusu kalemin yılsonuna doğru cari dengedeki katkısının azaldığını gösterdi. 12 aylık kümülatif cari işlemler açığı ise 36.2 milyar dolardan 36.7 milyar dolara yükseldi. 2019 yılında 6.7 milyar dolar fazla veren cari işlemler dengesinin 2020 yılında 36.7 milyar dolar açık vermesi tüm dünya ülkelerinin etkilendiğı pandemi krizinin Türkiye ayağını gösteriyor.

Finansman tarafında, tıpkı Ekim ve Kasım aylarında olduğı gibi cari açığın finansmanında portföy yatırımlarındaki giriş belirleyici oldu. Özellikle yılın son aylarında piyasalarda oluşan olumlu havanın desteğıyle portföy yatırımlarında sermaye girişinin devam ettiğini görüyoruz. Portföy yatırımlarındaki gelişmede özellikle yabancıların borç senetleri piyasasında gerçekleştirdikleri Eurobond alımının desteğıyle portföy yatırımlarında Aralık'ta 5.2 milyar dolarlık sermaye girişi oldu. Söz konusu bu giriş Ocak 2019 yılından sonra ilk defa görüldü. Diğer yandan doğrudan yatırımlar kaleminde 836 milyon dolarlık, diğer yatırımlarda ise 3.2 milyar dolarlık sermaye girişi oldu. Finansman hesabının alt kalemlerinde yaşanan sermaye girişleri sonucunda rezerv varlıklar Ağustos 2012 yılından sonra görülen en yüksek seviye olan 6.7 milyar dolarlık artış yaşadı.

Yıllık olarak değerlendirildiğinde cari işlemler hesabının en önemli kalemleri olan dış ticaret dengesi ve hizmet gelirleri hesaplarındaki gelişime göre, 2019 yılını 6.7 milyar dolar fazla vererek tamamlayan cari işlemler dengesinin 2020 yılında 36.7 milyar dolar açık vermesinde turizm gelirlerindeki düşüşün belirleyici olduğı hizmet gelirlerinde yaşanan düşüşün etkili olduğunu görüyoruz. Nitekim turizm gelirleri, 2019 yılı seviyesi olan 25.7 milyar dolardan 9.2 milyar dolara gerilerken; net hizmet gelirleri de aynı dönemler itibarıyla 35.5 milyar dolardan 9.6 milyar dolara gerilemesi bu etkiyi destekliyor.

Finansman tarafına gelince yılı 36.7 milyar dolardan kapatan cari işlemler açığının finansmanının ağırlıklı olarak rezerv varlıklarla karşılandığı görülüyor. Buna göre 12 aylık toplamda TCMB rezervleri yaklaşık 32 milyar dolar azalırken, finansmanın diğer önemli kalemi olan portföy yatırımlarında 5.5 milyar dolarlık sermaye çıkışına karşılık, doğrudan yatırımlarda 4.6 milyar dolar, diğer yatırımlarda ise 9 milyar dolarlık sermaye girişinin yaşandığı dikkat çekiyor. Böylelikle yaklaşık 37 milyar dolarlık cari işlemler açığının ağırlıklı olarak TCMB'nin rezervleri ile karşılandığı görülüyor. Diğer yandan son açıklanan resmi büyüme rakamına göre 2020 yılını %2 büyüme ile kapatılacağı beklendiğinde cari açığın büyüme içindeki payının %5.1 civarlarında olmasını bekliyoruz.

Beklentiler

2021 yılında özellikle ikinci çeyrekte sonra pandemi etkisinin azalmasıyla ekonomik aktivitenin normalleşmesinin yaratacağı baz etkisiyle büyümeyle beraber, başta petrol olmak üzere artan emtia fiyatlarının da etkisiyle ekonomik büyümenin dış ticaret açığını arttırıcı yöndeki etkisi devam edecektir.

Merkez bankasının sıkı para politikasına geçmesi ve söz konusu politikayı uzun süre koruyacağına dair yaptığı sözlü yönlendirmeleri Türkiye piyasasına olan yabancı yatırımcı ilgisi üzerinde etkili olmuştur. Söz konusu etki TL'nin son dönemde yabancı para karşısındaki değer kazancından görülmektedir. Önümüzdeki dönemde TL'deki değerlenmenin dış ticaret üzerindeki iki yönlü etkisinin olmasını bekliyoruz. İlk olarak, ithal maliyetlerini düşürücü yöndeki etkisi sebebiyle dış ticaret açığını arttırıcı, ihracat tarafında ise TL'nin Euro karşısındaki değerlenmesi düşünüldüğünde özellikle en önemli pazarımız olan Euro Bölgesi'nde pandeminin beklenenden uzun sürmesi ve aş tedarikinde yaşanan gecikmelerle 2.çeyreğe kadar devam edeceği düşünülen resesyon etkisinin ihracatımız

üzerinde bir miktar yavaşlatıcı etki yaratması muhtemel görünüyor. Öte yandan petrol fiyatlarının artışın özellikle Körfez ve Ortadoğu ülkelerinde yarattığı olumlu gelir etkisi ile Türkiye'nin bu bölgelerle yapacağı ihracatın Euro Bölgesi'ndeki olası ihracat kaybını telafi edebilecektir. Bununla birlikte 2020 yılında dış ticaret açığındaki genişlemede belirleyici kalem olan ve tarihi yüksek seviyelerinde gerçekleşen altın ithalatı göreceli olarak 2020 yıl seviyelerinin altına düşebilir ancak başta petrol olmak üzere emtia fiyatlarındaki tarihi yükselişler enerji maliyetlerini artıracığından altın ithalatı tarafındaki maliyet azalışını kompanse edecektir. 2020 yılındaki dış ticaret açığının genişlemesinde belirleyici olan yüksek altın ithalatında yıllık olarak %6'lık DTH artışına karşılık, bireysel altın talebinin bir önceki yıla göre %182 artış göstermesi etkili oldu. Önümüzdeki yılda bu artış eğiliminin devam edip etmemesi cari denge üzerinde önemli bir unsur olacaktır.

Diğer yandan 2021 yılında gelen turist sayısının 2020 yılından daha iyi olacağı varsayımı altında, turizm gelirlerindeki yükselişle beraber kişi başı gelirdeki artışın da devam edeceği düşünüldüğünde, 2021 yılında turizm gelirlerinin cari denge üzerindeki olumlu katkısı belirginleşecektir. Ancak, 2021 yılında artışa geçmesini beklediğimiz turizm gelirlerinin 2020 yılının ne kadar üzerinde olacağı konusunda önümüzdeki dönemde aşılama ve mutasyon gibi unsurların belirleyici olacağı da unutulmamalıdır.

Finansman tarafında ise Merkez Bankası'nın sıkı para politika duruşunun bir süre daha devam edeceği düşünüldüğünde, piyasalarda risk alma iştahında bir düşüş olmadığı sürece, 2020 yılını 5.5 milyar dolarlık sermaye çıkışı ile tamamlayan portföy yatırımlarında girişlerin yaşandığı bir yıl olabilecektir.

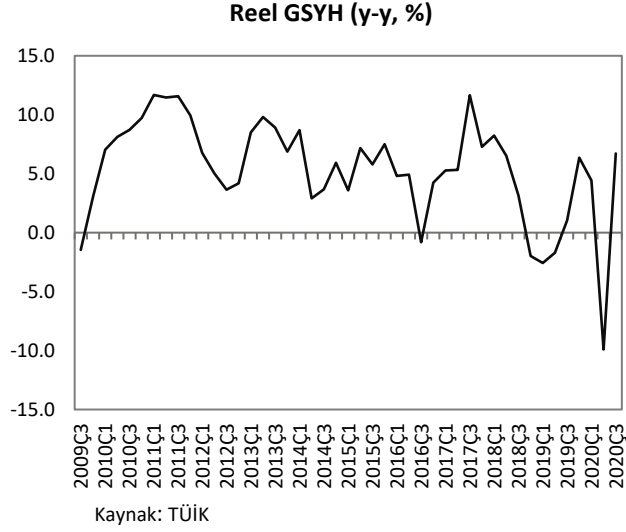
Bu bağlamda yıllık cari işlemler açığının 2021'de dış ticaret açığında beklediğimiz genişlemeye karşın 2020 yılının daha altında ve büyüme içindeki payının ise %2-3 civarlarında olacağını bekliyoruz. Buradaki asıl belirleyicinin ise cari işlemler açığının finansmanında, portföy ve doğrudan yatırımlardaki seyir olacağını düşünüyoruz.

Haftalık Veri Takvimi (22-26 Şubat 2021)

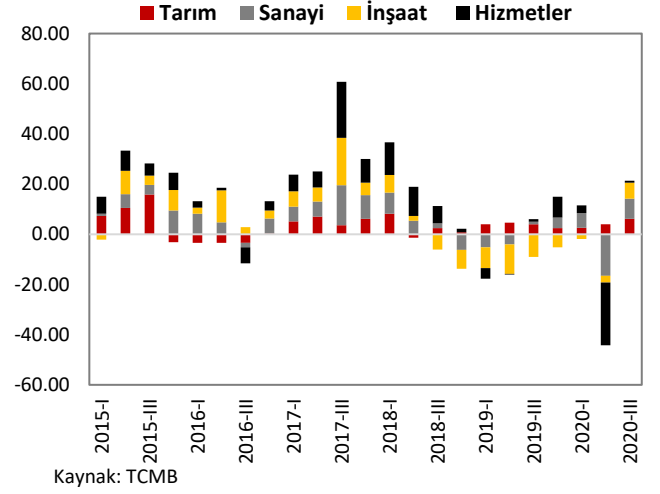
Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
22.02.2021	Türkiye	İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Şubat)	%75.4	%74.9 (Açıklandı)
		Reel Kesim Güven Endeksi (Şubat)	107	109.3 (Açıklandı)
		Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku (Ocak)	1.8 trilyon TL	1.84 trilyon TL (Açıklandı)
	ABD	Dallas Fed İmalat Endeksi (Şubat)	7	--
		Chicago Fed Aktivite Endeksi (Ocak)	0.52	--
	Almanya	IFO İş Dünyası Güven Endeksi (Şubat)	90.1	--
23.02.2021	ABD	Tüketici Güven Endeksi (Şubat)	89.3	89.6
		Richmond FED İmalat Endeksi (Şubat)	14	--
		Case-Shiller Konut Fiyat Endeksi (Aralık)	%9.1	%9.9
	Euro Bölgesi	TÜFE (Ocak, y-y)	-%0.3	%0.9
	İngiltere	İşsizlik Oranı (Aralık)	%5	%5.1
24.02.2021	ABD	Yeni Konut Satışları (Ocak, a-a)	%1.6	--
	Almanya	GSYH (4.çeyrek, y-y)	-%4	-%3.9
25.02.2021	Türkiye	Ekonomik Güven Endeksi (Şubat)	96.2	--
		TCMB Toplantı Özeti	--	--
	ABD	GSYH (4.çeyrek, ç-ç)	%33.4	%4.3
		Dayanıklı Mal Siparişleri (Ocak, a-a)	%1.4	%0.2
		Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	--	--
		Bekleyen Konut Satışları (Ocak, y-y)	%21.4	--
		Kansas Fed İmalat Endeksi (Şubat)	22	--
	Euro Bölgesi	Tüketici Güven Endeksi (Şubat)	-15.5	--
	İtalya	Tüketici Güven Endeksi (Şubat)	100.7	--
	Almanya	Tüketici Güven Endeksi (Mart)	-15.6	--
	Fransa	Tüketici Güven Endeksi (Şubat)	92	--
	Japonya	Öncül Göstergeler Endeksi (Aralık)	96.1	94.9
26.02.2021	Türkiye	Dış Ticaret Dengesi (Ocak)	-4.53 milyar \$	--
	ABD	Michigan Ünv. Tüketici Güven Endeksi (Şubat)	79	76.2
		Chicago PMI (Şubat)	63.8	--
		Çekirdek Kişisel Tüketim Harcamaları Fiyat Endeksi (Ocak, y-y)	%1.5	--
		Öncü Mal Ticaret Dengesi (Ocak)	-82.47 milyar \$	--
		Kişisel Gelirler (Ocak, a-a)	%0.6	%8
		Kişisel Harcamalar (Ocak, a-a)	-%0.2	%0.5
	Fransa	TÜFE (Şubat, öncül, y-y)	--	--
		GSYH (4.çeyrek, ç-ç)	%18.7	-%1.3
	Japonya	Perakende Satışlar (Ocak, y-y)	-%0.3	-%2.6
		Sanayi Üretim Endeksi (Ocak, öncül, y-y)	-%2.6	--

TÜRKİYE

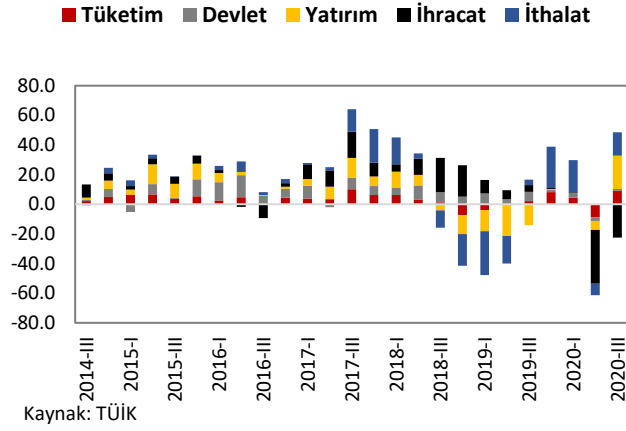
Türkiye Büyüme Oranı

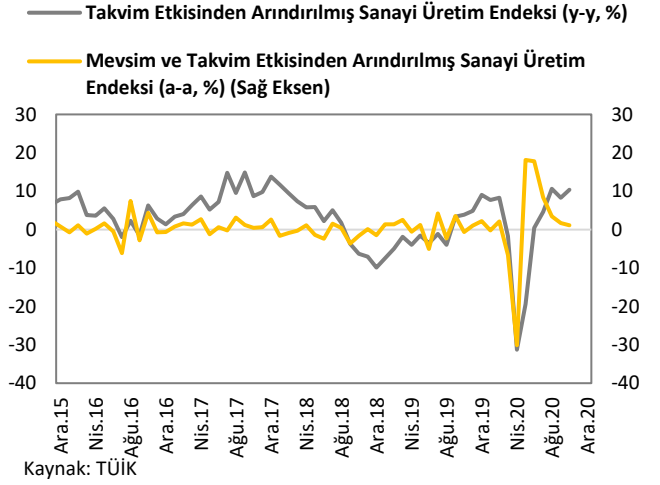
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

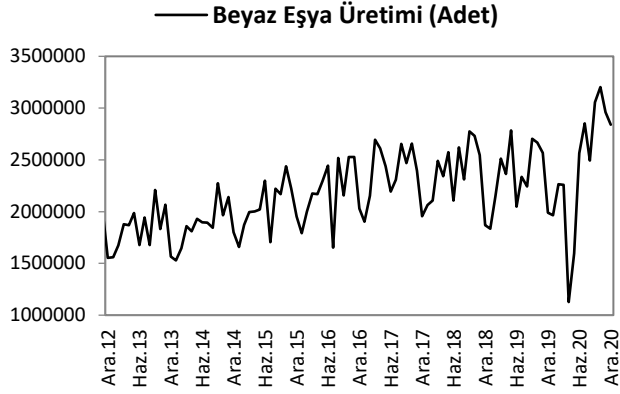
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

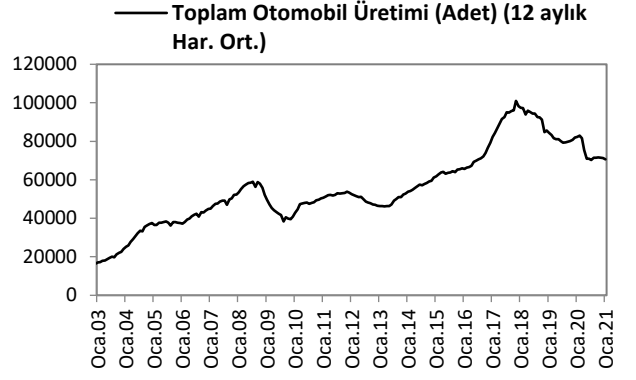
Sanayi Üretim Endeksi

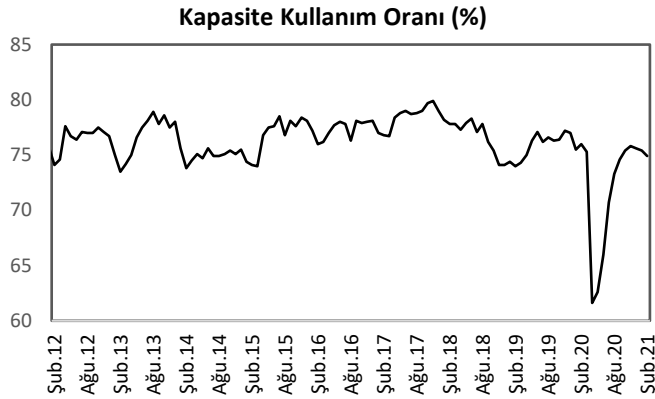
Beyaz Eşya Üretimi

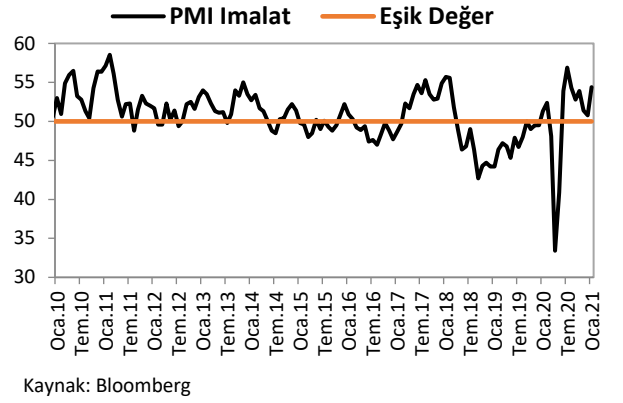
Toplam Otomobil Üretimi

Kapasite Kullanım Oranı

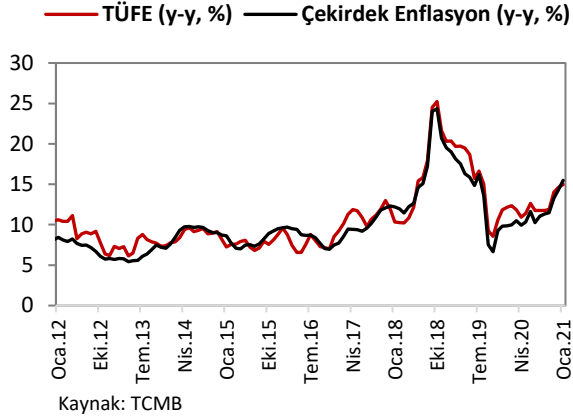

İmalat PMI

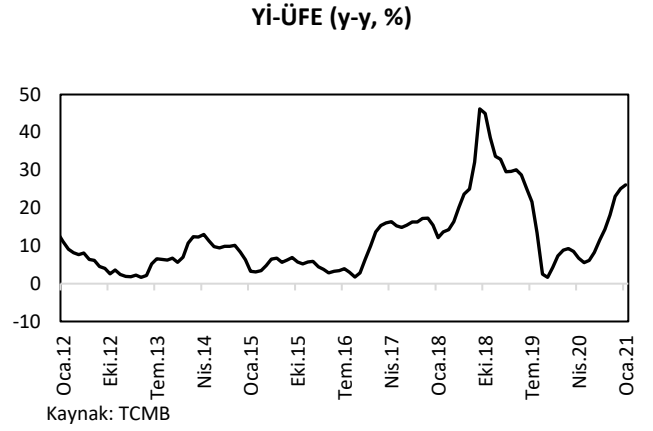

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

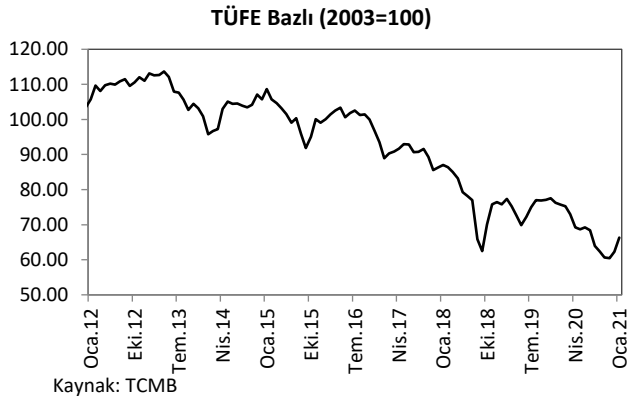
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

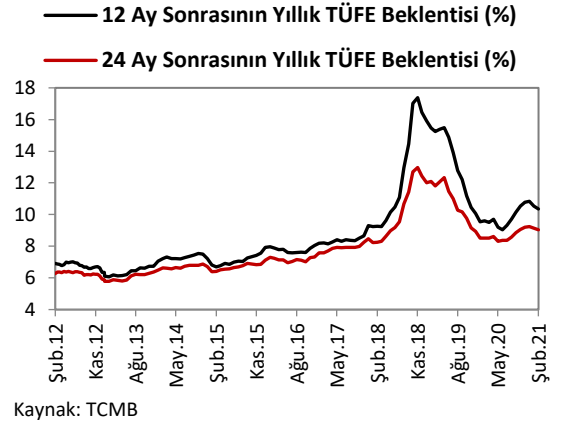
Yİ-ÜFE

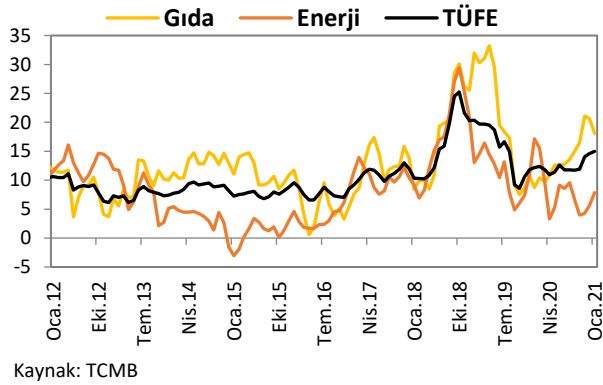
Reel Efektif Döviz Kuru

Enflasyon Beklentileri

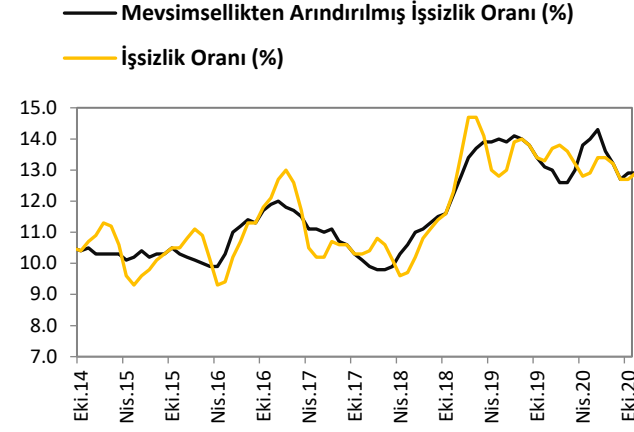

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

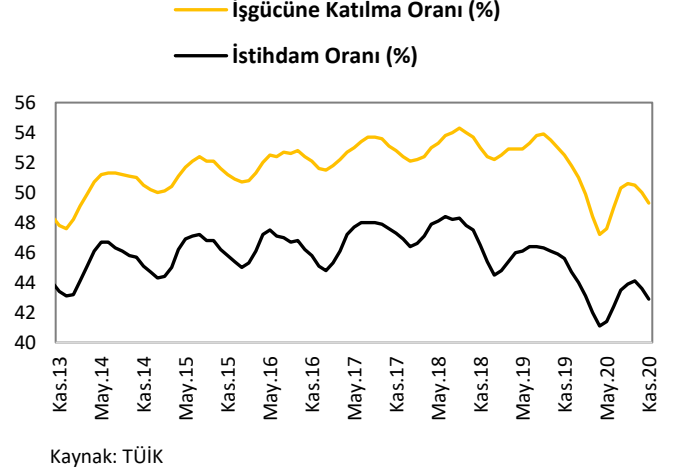

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

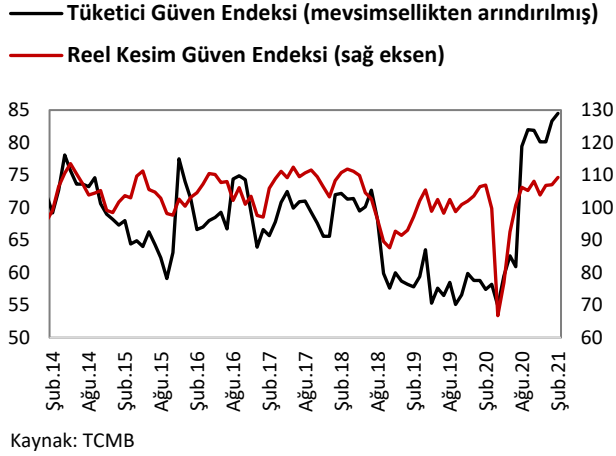

İşgücüne Katılım Oranı

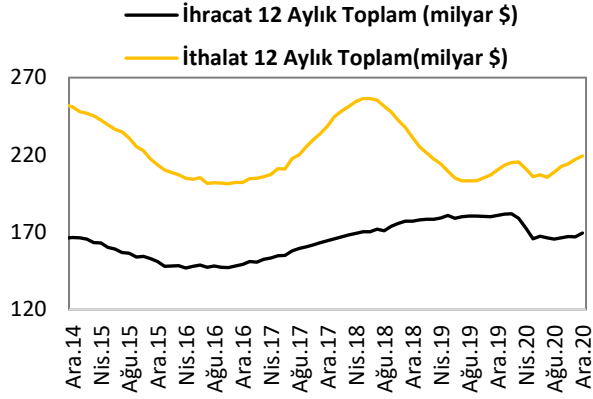
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

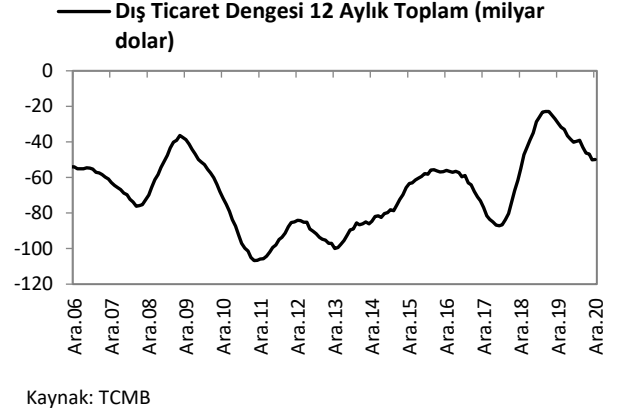

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

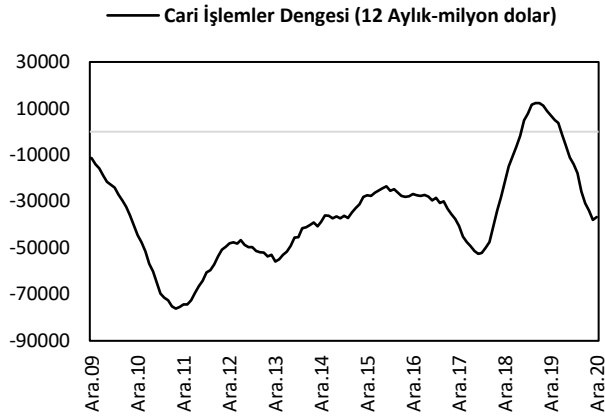
İthalat-İhracat

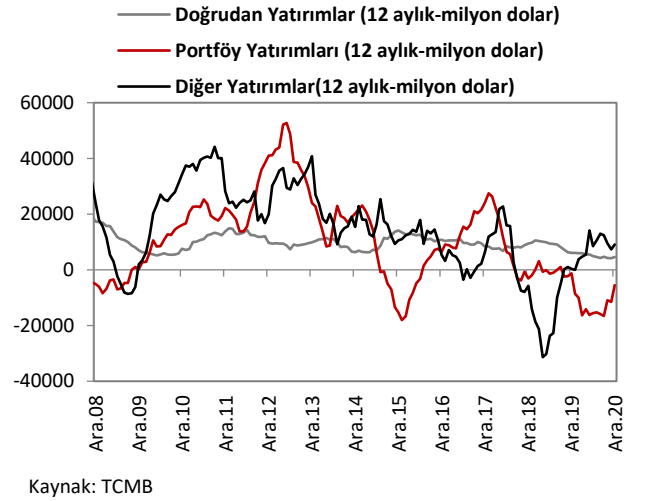
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

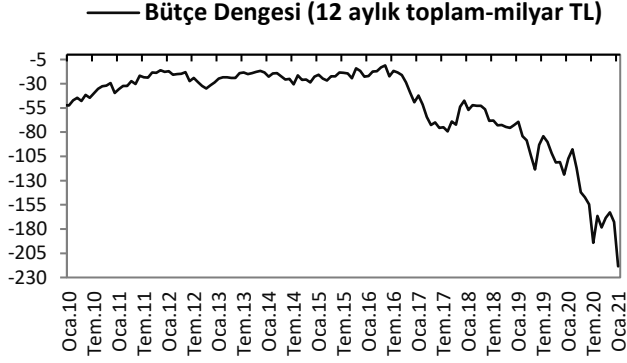

Sermaye ve Finans Hesabı

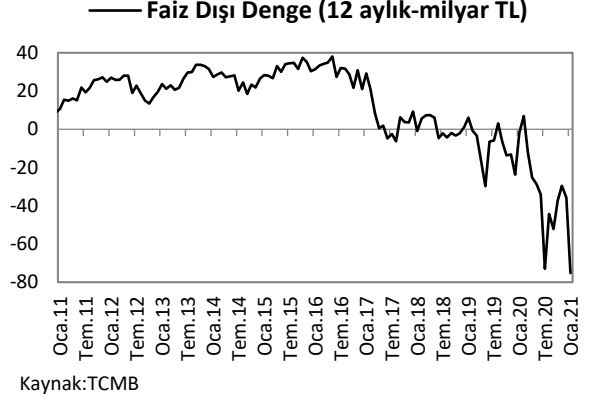

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

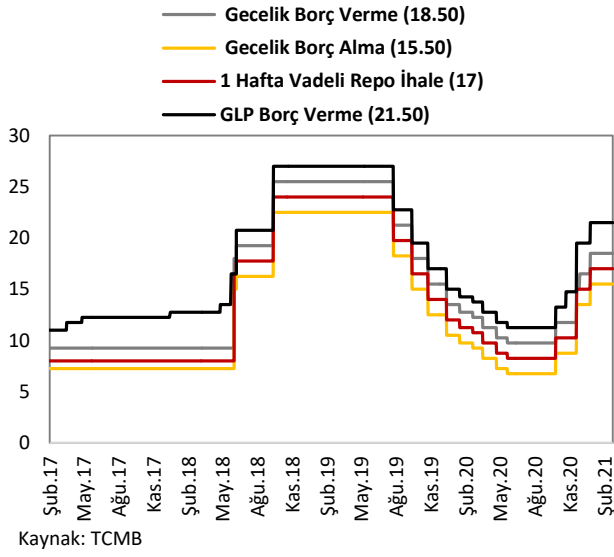
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm					
Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2018	3,724,388	2.8	11.0	1.3	76.8
2019	4,280,381	0.88	13.7	-0.5	75.9
Son Yayınlanan	1,419,483 (2020 Ç3)	6.7 (2020 Ç3)	12.9 (Kasım)	9 (Aralık)	74.9 (Şubat)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2019	11.84	9.81	7.36		
2020	14.6	14.31	25.15		
2021 (Ocak)	14.97	15.50	26.16		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2019	712,833	2,457,543	2,575,195	145,007	81,240
2020	1,237,647	3,374,831	3,469,683	178,922	51,606
Son Yayınlanan (12.02.2021)	1,153,627	3,255,330	3,349,649	169,650	53,720
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo	TRLIBOR O/N	
2019	10.50	13.50	12.00	10.49	
2020	15.50	18.50	17.00	17.92	
Son Yayınlanan (19.02.2021)	15.50	18.50	17.00	17.85	
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2018	-20.7	231.1	177.2	-53.9	
2019	8.7	210.3	180.9	-29.4	
Son Yayınlanan	-3.21 (Aralık)	22.4 (Aralık)	17.9 (Aralık)	-4.5 (Aralık)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2019	755.1	574.0	693.2		
2020	1,060.4	752.5	941.1 (Ç3 2020)		
Son Yayınlanan	1,064.3 (Ocak 2021)	773.4 (Ocak 2021)	941.1 (Ç3 2020)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2019 (Ocak)	91.9	97	5.1	12.4	
2020 (Ocak)	100.7	122.2	21.5	34.2	
2021 (Ocak)	113.8	89.6	-24.2	-2.2	
Rasyolar (%)					
Bütçe Açığı/GSYH		AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH		Cari Denge/GSYH	
3.8 (Ç3)		42.6 (Ç3)		-4.2 (Ç3)	

Cem Erođlu	Müdüř	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlüm Kanbur	Müdüř Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriş	Müdüř Yardımcısı	naimedogan.eriş@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdüř Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Pınar Cansu Akargöl	Uzman Yardımcısı	pinarcansu.akargol@vakifbank.com.tr	0216-724 30 87
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiğbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.